

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknak és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyilvántartás díja:

Többesbűri hirdetésnél kedvezmények nyújthatók.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzügyi kérdések és hirdetések a kiadói hivatalhoz czímezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

A Báthory-várról.

Hogy évekkel előbb feltették a Báthory-vár két kerek tornyára s az emeletes őrkapu felé a deszkafedele, akár koporsófedél lett volna, oly kevesen foglalkoztak a város közönségéből e régi történelmi kincsünkkel. Pedig alig volt idegen vendégünk, kinek séta közben meg ne mutattuk volna! Sokunk, bizony, pirulva. — Fel-fel merült a képviselői közgyűléseken ugyan, hogy a jó vízű kut szivattyuja már két év óta nem működik; hogy rosszak a padok; elhanyagolt a hely és a skandalumig tisztátalan, de tovább sem komoly szó, sem segítő intézkedés nem történt, a szó teljes értelmében semmi.

Most újra aktuálissá vált a kérdés. Felszínre hozta a várkert ügyét egy építkezés, mely erős vitát keltett azon ok miatt, hogy néhány képviselő a várkert területének és a várfalaknak fentartását a történelmi becs, a százados emlék iránti kegyelet nevében követelte. Az építkezés kérdésében, amint tudjuk, a legfelsőbb fórum, a miniszterium döntött. Azt is megtudtuk, hogy nem várta be annak a fórumnak, a „Műemlékeket gondozó országos bizottságnak” szakvéleményét, mely hivatott lett volna a vár ügyében felmerült pro és contra érvelések felett kompetens ítéletet mondani. Azonban leküldötte a mult hét végén egy tisztviselőjét, az országos bizottság építész-mérnökét, Lux Kálmánt, kinek feladatát a Báthory-vár építészeti és régészeti megvizsgálását adta utasításul. A mérnök urat Fetzner Ferenc, gimnáziumunk tudós tanára, az archeologiai társaság tagja és szakíró, kalauzolta az ősi várhelyen. A

kitűnő szakmérnök, ki évek óta csakis e szakmában működik s az ország összes régi műemlékeivel foglalkozott, első körtekintéssel meglelt az egyik kerek bástya oldalán egy alig fél méternyi kidolgozott kőablakmaradványt, megtalálta a bástyafalak tömített építési módját: és ősréginek nyilatkoztatta ki régi várunkat, a melyhez hasonló csak négy van az egész országban, többé-kevésbé már romokban.

A miniszteri kiküldött kikergette magának, hogy véleményében fenntartja tovább vizsgálatait a reserváltágot, mivel teljes vizsgálatot nem végezhetett, azonban annyit már is jelzett, hogy a vár sokkal régiebb, mint az emeletes és leeresztő hidat épített Báthory István fejedelem kora. A várkapun t. i. 1597. évszám áll. Ez tehát épülhetett akkor, de a várfal többi része, a vár négy sarkán a négyszögű hadi védtornyok és a vár közepén levő két kerek torony (a melynek más két kiegészítő tornya ma már nem látható) sokkal régiebbek. A radikális felvételre valószínű, hogy még e jó ősz folyamán a mérnök vissza fog jönni és meg fogja találni a földszínről mai napságig már eltűnt csillagvár hiányzó két kerek tornyának is az alapfalait. És sok egyebet is. A vár alakja, a falak minősége, az építésnek francia modora (kik a várépítésben a középkorban előljártak) és a történelmi adatok arra mutatnak, hogy ha nem is első birlálója Somlioniak — „Vatha” — építtette, de az bizonyos, hogy már 1351-ben mint „castrum”, azaz kőfallal bekerített védhely állott fenn s mert a falak és körtornyok építése egykoru, e vár már abban az időben is fennállhatott. Nem is találunk arra, pedig ez nevezetes feljegyzés lehetett

volna, semmi nyomot, hogy a belső vára valamelyik Báthory építette volna. Kiseb dolgokról is megemlékezik a krónika. Erről azonban semmi adat. Pedig arról a nagy Báthory családról feltehető, hogyha ő épít ilyen, akkori időben „nagy nevezetességű” várat, annak egyéb megemlékezései között helyet ad. Tehát a Báthoryak — valószínűleg két kerek bástya és egyebek hiányával kapták meg e „castrumot” és restaurálták bizonyos mértékben, — t. i. ágyutámadás ellen már nem is építkeztek.

Hogy régi erősség volt már 1251-ben, azt elfogadhatjuk, mert oklevelek bizonyítják, hogy védelmi pontja volt a hozzá tartozó birtokoknak: Somlyóvilla, Perecsen, Csehi, Györtelek, Hidvég, utóbb Ujlaknak is. És hogy erősség volt, azt nyilvánvalóvá teszi az akkori erdőségi viszonyok tekintetbe vételével az, hogy hadi (rég római) útja volt Erdélynek Somlyó: Nagyvár, Debrecen, Lengyelország és Zsibó felé.

De ne vágjunk elébe a hivatott szakértőknek! A Báthory-vár történelmi kérdése most már meg lesz fejtve. Esztisztába kerül: hogy ócska fal-e, vagy történelmi „műemlék.” És az a kérdés is feleletet fog nyerni, hogy vajon többet nyert-e a város, hogy egy sikátorát szélesítette 1-től 2 méterig akkor, a midőn feláldozott egy régi történelmi műemlékből, egy visszapótolhatatlan egységes várból egy részt a „modern” haladás szempontjából. A megoldás egyszersmind felelet, esetleg elégtétel is lesz azoknak a városi képviselőknek is, kik a Báthory-vár integritása érdekében az élessé vált vitát felvették és végig szolgálták.

E vitának mindenesetre meg van a haszna. Felhívta az országos figyelmet, a melynek eredménye az lesz, előreláthatólag, hogy az ősrégi vár két torony-épülete és a Báthory-várkapu restauráltatni fog s megmarad Szilágy-somlyó város kincsének, régi nagy nemzeti mulunk büszke emlékének s utódainknak, különösen a tanuló ifjuságnak, mely e várfalak árnyékába helyezett gimnáziumunkban tanulja a nemzeti történelmünket, hogy e régi falak mindenkoron arra tanítanak, hogy: „Szeresd a hazát!”

Referens.

Gyermekevédelem.

Nemrég jelent meg a m. kir. belügyminiszter urnak 60,000—1907. sz. korszakot alkotó körrendelete, mely az állami gyermekevédelem körében az eddigi környezetükben erkölcsi romlásnak kitett vagy züllésnek indult gyermekek oltalmáról intézkedik.

A belügyminiszter ur az ilyen gyermekeket az állami gyermekmenhelyekbe utalja, mert azt tapasztalta, hogy az a rendszer, amelyet a menhelyek követnek — és mely abból áll, hogy az elhagyott gyermekeket józaváló, jólelkű, erkölcsös és munkás családknál helyezi el és mellyel eddig sikerült számos gyermekeket megjavítani, a társadalomnak, családnak visszaadni, javító intézet nélkül — bevált.

A rendelet a gyermekmenhelyek igazgatófőorvosainak köteleességévé teszi a fentnevezett gyermekek befogadására nevelő-szülőket keresni. A rendelet október 1-sején lép életbe. Az idő tehát rövid. Hatáskörömből kifolyólag fordultam ugyan a kerületembe tartozó alispánokhoz, polgármesterekhez, tanfelügyelőkhez és kolozsvári menhelynek már működésben levő telepbizottságaihoz és telepörvosaihoz; de hogy a közönség szeressen minél hamarabb tudomást szerezzen és oly családok, melyek ily, alijában nem rossz, de eddigi kör-

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája

Versek.

I.

Emlékkönyvbe.

Mézédes beszéddel, hízéggel ajkán,
Ha közeleg feléd piperkőc zsurlóvág:
Nézz tul feje fölött hidegen szép leány,
Mert tiszta, hű szívből nem jönnek ily szavak.
Rugója az önzés, számítás, önérdék...
Sokat kínálnak, de hajh keveset érnek...

De jön ám majd egyszer. Meglásd, nemsokára
Egy ifju... Egész más, nem mint a többi volt,
Kinek szívéig jut szép szemed sugára,
S a kit megértesz te: pedig egy szót se szolt!
Megérzi azt szíved: ő-é az érkezett,
Fut a perc, ne habozz, nyujtsál bátran
kezet!...

II.

Válasz.

Válasz, mely a viszontlátás
Reményében esett,
Fájdalmas bár; de a szíven
Nem üthet mély sebet.

Válasz, a mely két hű szívet
Örökre elszakít:
Menyországából pokolsötét
Mélységébe taszít.

Hamvai Sándor.

A rejtelmes ember.

Öt-hat év előtt egy püspöki városban laktam. A város kicsiny volt és, agyonépítettek templomokkal, úgy hogy ha ebéd idejére, vagy alkonyat lezálltára, megszólaltak a harangok, a pirinyó város zajos zenés lett a kicsiny és nagy harangok csilingellő, kongó, bugó énekétől. Nagyon szerettem ezt a disszonáns és mégis harmonikus muzsikát. Déli időben mindig a város szépsége sétatán sétáltam. A helyi lap szerkesztésének kevésbé fontos, mint inkább kellemetlen gondjait ez időre felfüggesztettem és zavartalan meglelégedéssel jártam a gyönyörű gesztenyefás utakon, melynek máskor mélyseges csöndjét a harangok ilyenkor felverték, hosszabb időre megbolygatták.

Hajlandóságom ekkor sem volt külföld, mint manapság és nagyon kevés emberrel érintkeztem. Magányos természetemnek kedveztem azzal is, hogy ebéd idején kerestem fel a gesztenyefás utakat. Egy emberrel azonban állandóan találkoztam.

Apró emberke volt. Hosszu, fekete hajfürtjei az arcába hímblódtak, amint ingatag járással, földre segezett tekintettel rötta a gesztenyefás utakat.

A fura emberke igen különösen viselkedett. Megtörtént, hogy a ballagó útjában

hirtelen megált, mellére hanyatlott fejét felvetette hosszú haja, amilyen csak a nagyon okos és nagyon bolond emberek hordanak, ziláltan arcába csapódott, törpe teste kiegyenesedett és hallgatózott arra a valamire, ami nekem ismeretlen volt, de kíváncsivá, nyugtalaná tett.

A magányos emberek életében történhetik csak meg, hogy ha valami különös, beteges hajlandóságból eredőleg, irtózza kerülnek minden megismerkedést, egy szeszélyes pillanatban megint vágyva vágnak a hirtelen ismeretségre.

Igy történhetett meg az is, hogy a különös emberke egy izben, mikor ismételtén kémlelte a levegőt és én mellette elhaladtam, minden formalitás megvetésével, kertelés nélkül rám szolt:

— Hallja, hallja!

A kicsi és nagy harangok csilingeltek és zúgtak, mint más ilyenkor, de az én emberkém lelkesedve szoltalt meg újra:

— Ez a hangok orgiája, színek tobzódása, a vakmerő skálák gyönyörű harmoniája — az ilyen városban a líra, dráma hatalmas szimfoniája — az ilyen városban születnek zenészigazsok.

A nagyhaju kis emberke még nem fejezte be hevületes rapszodiáját és nekem időm volt arra, hogy jobban szemügyre vegyem őt. Pirinyó fekete szeméi tüzeltek, elborultak és megint csillogtak. Öregedő arca többször ideges nyugtalansággal megrándult, fölvetett ajkai megnyultak és gunyos vonalban behajlottak kemény szemita orráig — a szavaló emberke olyan volt akkor, mint egy szatir.

Ezután minden déltájban találkoztunk.

Bizalmasan, baráti hangon elmondta nekem, hogy küzdelmes élete volt eddig, az úkapjától kezdve minden apja zenész volt, ő maga is az, de mivel ő csak úgy szakadt ide az idegenből, hát idegennek tekintik ebben az országban, protekciója nincs, így kénytelen kicsiny családját zenelekkéből istápolni, pedig gyermekkoromban operát irtam és előadták a stuttgarti operában, egyházi zenét szerzettem és talán ma is éneklék a lyoni zsinagógában, a viharok járása azonban, mely életemben környékezett, engem, a gyöngye helyét is felkapott és idefűjt a kicsiny városkába, — de itt meg nem halok...

Erősen készült rá, de nem a meghalásra, hanem egy új, diadalmas életre, mely itt kezdődne a harangdalos városkában.

Egy napon így szolt hozzám a zenész:
— Kikeresztelkedem. A székesegyház karmesteri állása megüresedett és ha elfelejtetem, hogy zsidó vagyok, orgonát és nagy kórust kapok.

Emberkém arra várt, hogy szólok valamit közlésére, de hogy ez nem történt, újra beszélt:

— Hát mi is van azon? Vallással, ceremóniával eddig sem törődtem, aztán egy ceremóniával több, vagy kevesebb, mindegy. Megváltozom én? Nem. Megteszem.

Hangja itt pörlekedővé vált. Lármázott, argumentált, mintha csak engemet cáfolna. Mikor aztán végleg belátta, hogy tőlem e dologról egy szó megjegyzést se csikarhat ki, dühösen kifakadt:

— Igenis megfogom tenni. Magamban hittem eddig is, ezután se fogok másba hinni. Az én lelki világom teljesen az enyém, semmi ott mesterséges nincsen. Senki oda, akár la-

nyezetük által megrontott gyermekeket magukhoz fogadnának, ebbeli szándékukat nálam addig is bejelentessék, míg a hivatalos körök ez irányú felszólításai közvéthetők, — fordulok ezután a nagyközönséghez.

A hatóságok által beszállított, romlásnak indult gyermekeket a gyermekmenhelyek előzőleg tanulmányozni fogják és csak olyanokat fognak kiadni, kik új és jóra való környezetben való megjavításra alkalmasak. Evégből egy-egy családhoz rendszerint 1—3 gyermeket adunk. Sulyt fektetünk arra, hogy a rendszerint már 12 év körüli gyermekek oly családokhoz kerüljenek, melyek valamely iparral, vagy belterjes gazdasággal foglalkoznak és ahol a gyermeket a foglalkoztatás, a munka nemcsak megjavítja, megnevelíti, hanem az állami gondozás után 15 év után való megélhetésre képessé teszi. Ha az illetők lakásvizsgálata megengedik, ilyen helyekre 6—8—10, de akár 20 egyenlő gyermeket is adunk. Minden gyermek után az eddig fizetett 10 korona havi gondozási díj helyett 15 koronára fölemelt havidíjat fizetünk s ezt a díjat 3 havi utólagos részletekben a postatáraképző utján utalványozzuk.

Felszólított tehát mindenkit, első sorban pedig meglevő gyermektelepeink polgárait, Kolozsvár, Torda, Sz.-Udvarhely, Zilah városok; Sz.-Keresztur, B.-Hunyad, Györgyfalva, Makó, Daróc, Bogártelke és Felvinc községek lakosságát, hogy bennünket ezen nagyfőntosságú és az összes társadalmi rétegeket mélyen érintő és érintő törekvésünkben támogassanak, a belügyminiszter ur által megindított nagy gyermekmentő akció segítésére siessenek és minél nagyobb számban nevelőszülőkkül ajánljazzanak. Az ajánlatokat kérem a név, családi állapot, vallás, foglalkozás és lakásvizsgálata megélhetési állapot feltüntetésével a kolozsvári m. kir. Állami Gyermekmenhely igazgatóságához címre beküldeni.

Kolozsvár, 1907. szeptember 11.

Dr. Genersich Gusztáv,
igazgató-főorvos.

Nyílt levél.)*

Tek. Kávássy Sándor urhoz.

Kedves Barátom!

Folyó hó 20-ára meghívót kaptam tőled egy értekezletre; a meghívó úgy volt szövegezve, hogy abban az értekezleten hozandó határozat már előre jelezve volt, mert úgy volt értelmezendő, hogy, akik az értekezleten megjelennek, azok azt hozzák határozatba, hogy a következő ált. tisztújítás alkalmával

*) Ezt a nyílt levelet, amely a küszöbön levő általános tisztújítás kérdéséhez sok tekintetben figyelmet érdemlő módon szól hozzá, a »Független Újság«-ból vettük át. Szerk.

ten, akár babona be nem hatolhatott és azután is megőrzöm függetlenségemet.

A zenész hcmlokán kiűtött a verejték, hosszabb ideig szótlanul ballagtunk egymás mellett, a kicsiny ember göcsös botjával szaporán ütögette maga előtt a földet.

Egyszer aztán hirtelen elém került, utamban megállított és majdnem könyörgő hangon szólott hozzám:

— Meg kell tennem . . . Elzüllem, elkallódom, már úgy is érzem, hogy megfogtam. A dal már nem hullámszik úgy végig lelkemen, mint azelőtt. Témáim már nem tűznek olyan színesen képzeletemre, mint hajdanában. Invencióim megkopott, az eszem alig bírja el a nagyobb szabású konstrukciót. Meg kell magam mentenem, az orgona még megsegít, a bus, melódikus hangok, ha megötlöznék kopár lelkemet, kihajtana onnan az elrejtett, elfeledett sok bűvös dal . . . Meg ne vessen . . .

A zenész hosszú időre eltűnt. Most már igazán magányosan életem. Déli sétáimon alig találkoztam valakivel és a valót akarom mondani, hogy a furcsa emberke egy ideig nagyon hiányzott. Szeretlenségében nagyon sok volt a rokonszenves vonás, nyugtalan beszédében tömérdek az ötlet, főképpen pedig forró temperamentuma volt az, mely itt a szürke emberek közül megkülönböztette és érdekessé tette előttem.

Mint a helyi események krónikása, természetesen tudtam a kikerestelkedéséről és arról is, mikor megbízták a székesegyház kórusának a vezetésével.

Szűk agyu városatyák sokszor benéztek hozzánk a szerkesztőségbe és talán az itteni levegő ártott meg nekik, mert alig hogy letelepedtek, elfelejtették érdemes mesterségüket, a pék, szabó, vagy egyéb ipart és ellenmondást nem tűrve, hozzászóltak mindenhez, amihez nem értenek. Itt a szapora beszédű polgárok között hallottam először valamit a zenésztől is.

— Nagy művész, ha fenn van a kórusban, senkihez sem szól, hanem magában száll, szól az egyik polgár.

Bay Ferencet akarják a tasnádi főszolgabírónak megválasztani.

Én nem is hibáztatom a szövegezőt, mert úgy tudom, hogy csak azoknak küldtél meghívót, akikről tudtad, hogy reá vehetők arra, hogy Bay Ferencre szavazzanak, vagy akik már előzőleg megígérték Bay Ferencnek a szavazatukat; ez utóbbiak közé tartozom magam is és így indokoltan lehettem a meghívottak közt.

Dacára ennek én nem mentem el az értekezletre s az a körülmény, hogy ennek okát tudassam veled, indít ezen levelem megírására. Minthogy pedig levelemben lesz olyan rész is, ami a közönségre tartozik, azért választottam levelezésem jelen módját, vagyis a nyílt levelet.

Az előzmények ismertetése céljából meg kell, hogy írjam, hogy folyó hó 11-én déltájban, amikor a mezőről hazafelé igyekeztem, az uton találkoztam Bay Ferencel s látva, hogy beszélni akar velem, beültem a kosijába, amikor ő azt mondta: „Közeleg a tisztújítás, amikor szükség van a votumokra, kéri az én szavazatomat“ s jelezte azt is, hogy jeleltetése érdekében Te értekezletet hívsz össze. Erre én azt feleltem: „Felesleges, hogy engemet kérj, mert én melletted vagyok, sőt, ha lesz értekezlet, azon részt veszek“. Pár szóval azt is jeleztem, hogy most éppen az az indok visz a pártjára, amelyikből most hat éve nem az ő, hanem a Böllöni Bálint pártján voltam, hogy t. i. egy főszolgabírói hivatal vezetésében a folytonosság oly fontos tényező, hogy csak jelentős ok miatt kívánatos a személyben való változás.

Az értekezletre el is akartam menni, de éppen ezen utamban pár jó barátommal találkoztam, az ő elbeszéléseiből arról kellett értesülnöm, hogy Bay Ferenc, főszolgabíró a járásában ugyyszólván faluról-falura házalva személyes kéregetésével vette ki a járásbeli törvényhatósági bizottsági tagok ígétét, hogy a választásnál reá fognak szavazni.

Ez az értesülés eltérített az utamtól s nem mentem el az értekezletre, mert ekkor már nem mehettem el azok közé, akik Bay Ferencre fognak szavazni, mert nézetem szerint Bay Ferenc, főszolgabíró azzal a ténnyel, hogy a járásában maga mellett szavazatokat házalt, olyan valamit követett el, ami nemcsak hogy egy főszolgabíróhoz nem illik, hanem egy magyar közig. tisztviselővel összeférhetetlen.

És itt általában meg kell jegyezmem, hogy magyar közig. tisztviselőség elnyerésére csak az önként megnyilatkozó választó közönség szavazatának a többségét tartom alkalmas címnek. Készséggel elismerem azt, hogy, ha egy kezdő ember magának a közig. pályát választja és érez magában kellő ismeretet és munkakedvet, az ilyennek nem megengedhető, de szükséges is, hogy a megyebizottsági tagok figyelmét és esetleg szavazatát maga ré-

szére kikérve, törekedjék magának alkalmat szerezni, hogy hivatottságát és reátermettséget beigazolja. De egy tényleges tisztviselőnek tisztí állás elnyerés vagy megtartására nem tartom megengedhető címnek az összekunyorált szavazatokat.

Tudom, hogy a kunyorált szónak nincs valami idyllikus hangzása, de alkalmaznom kellett; a kérés szót itt helyesen nem használhatjuk, mert nyelvünk sajátsága szerint, kérni csak Istent, hatóságot, vagy nálunknál, hatalmasabb embert lehet, akik, ha megadják a kérést jó, ha nem adják meg, abból a kérelmezettre a kérelmező részéről semmi baj nem származhatik; nagyon természetes, hogy amikor egy főszolgabíró a járásában szavazatokat kér, a megkérteket az előbbiekkal egy kategóriába nem vonhatjuk, így tehát helyesen nem is nevezhetjük kérésnek a cselekményt.

Terhelő a dolgot még az a körülmény, hogy, amint köztudomás, Bay Ferenc 6 évvel ezelőtt a tasnádi főszolgabíróvá ép-pen az általam meg nem engedhetőnek jelzett címen szerezte meg, hogy t. i. hónapokon keresztül körültekintő gondossággal s az alkalmas idők szorgalmas kihasználásával kéregette a megyebizottsági tagokat, hogy reaszavazzanak s engedjék a novüket az ugynevezett listába beírni.

És még az a legnagyobb veszedelem a dologban, hogy ha ez a módszer ismételtén beválik alkalmas módszernek, jól javadalmazott s nagy hatáskörű közig. tisztí állás megnyerésére, félni lehet, hogy még iskolát alapít, egy olyan iskolát, amelyik lejtőre viheti közéletünket; a lejtőn pedig nem lehet tudni, hol lesz megállás, hiszen a régi Róma közléte sem egyszerre romlott meg annyira, hogy Kaligula, imperator, az ő emlékezetes Buckephalus nevű kedvenc paripáját konzull választathatta. Ez az irány, amely méltán tekintheti az elnyert tisztí állást magánszerzeményének, veszélyezteti a vármegyei magyar tisztviselői kar hagyományos szellemét, a törvény előtti egyenlőség, a tisztviselői függetlenség magasztos elveit, ugyszintén a választók elhatározásának szabadságát.

Nagyjelentőségű dolgok ezek, féltve őrzött közös kincsünk mindnyájunknak.

P. o. ami a hagyományos köztisztviselői szellemet illeti, tudjuk, hogy évszázadok hosszú folyamán a magyar nemesség, mint kiváltságos osztály, amelyik osztályt különben sohasem képezett kaszt-ot, mert hazánk minden lakosa felvehető volt közé, a törvénynek mindig igen liberális megszorításával, aki ezen osztályt érényivel ékeskedett, ez az osztály ellátta hazánk védelmét, közigazgatását és bíraskodását, mégpedig ingyen; és még így is a közszolgálat iránti megbízatást olyan kitüntetésnek vette, amivel csak különös érényeket jutalmaz a közvélemény. És ennél az osztállynál az az érzés, hogy a közszolgálat iránti megbízatás egy oly kitüntetés, amit érdemekkel kell

melyet a hit tett boldogságossá. Hiába akartok a képtől menekülni: atyám imaköntösben áll szüntelenül képzeletem előtt, anyám alakja köré pedig glóriát sző a pénteki gyertyák fénye . . .

A zenész itt megáll, megfogta kezemet és ijedt tekintetével a szemembe nézett:

— Tartson eszelősnék, az vagyok. Mert nem lehetek más, ha most jut eszembe, hogy zsidó vagyok. A mi után annyira vágytam, hogy egy kórust dirigáljak, most kin és gyötrelom. A ceremóniák a véretem forralják is, leküzdhetetlen erővel ébresztgetik bennem a faji érzést, amire eddig sohase gondoltam. Anarkia van a lelkemben . . .

A kicsi emberke már reszkető hangon beszél és őszinte szánalmat éreztem iránta. Fáradtan vonszolta magát mellettem, amikor egyszerre csak meghökkenve megállt és kimeredt szeméi magára emelték szempilláit.

A hangok megszólaltak. Tompa, bus hangok ölelkeztek a kicsi harangok énekével.

A zenész teste csekély hosszában végig-rázkódott és sovány kezeit a levegőbe emelgette.

— Ezek a hangok . . . Egyet se tudok megfogni közülök . . . A dal . . . a dal — meghalt. A bűn megfoszt az eszemtől, a gyötrellem ránehezedik képzelődéseimre. Alkotni nem tudok. A lelkem megfertőzött a lelki ismeretfurdalástól és az Isten az ujjaimra sulykot kötött . . . A karmesteri pálca kieresik a kezemből, az orgona billentyűit érinteni nem tudom . . . A bosszuálló Istent ismerem.

Eddig a történet, folytatását nem ismerem. A furcsa emberke még aznap mindörökké eltűnt a városkából, visszahagyva családját — és számomra egy témát.

Révész Béla.

kivívnia s a nemes kötelességérzet fokozott szorgalmából meghálálnia évszázadokon keresztül vérebe ment, apáról-fiúra átöröklőve, faji sajátságos lett.

És amikor a változott viszonyok követelménye folytán a volt magyar nemesség megszüntette a maga kiváltságos voltát; amikor katonailag bejött az általános védkötelezettség, törvénykezés terén a kir. bíraskodás; a vármegyei önkormányzatból kifolyólag az ország közvéleményének szabad megnyilatkozása Magyarországon közigazgatását meghagyta a volt magyar nemességnek; megjegyezve, hogy nem úgy érttem én ezt, hogy csak azoknál, akik bizonyos számú u. n. kutyabőrös öskekkel bírtak, hanem akik úgy érezték, gondolkodtak és tettek, mint a volt magyar nemes.

Ebben a tisztikarban fejtett ki az a hagyományos tisztviselői szellem, amit úgy házám jó közigazgatására, mint fajom fenntartására, a legfontosabb körülménynek tartok.

Ez a hagyományos köztisztviselői szellem biztosítja a magyarság fölénységét hazánk közigazgatásában; ez a szellem erőssége fajunknak, nekünk kötelességünk öröködni, hogy az változatlanul fennmaradjon.

Az „új módszer“ veszélyezteti az egyenlőség elvét is. Hiába szentesítette az 1848-ik törvényhozás az egyenlőséget, e szerint a módszer szerint minden közig. tisztviselőnek meg kell különböztetni az állampolgárokat a a szerint, hogy bírnak-e szavazati joggal, vagy nem. Az előbbieket ismét két alosztályra lesznek osztandók, a szerint, hogy ígérték-e szavazatot, be engedték-e íratni nevüket a listába, avagy nem.

Kérdez meg csak, Kedves barátom Bay Ferenc, főszolgabíró urat, mondja meg igaz lelkiismerete szerint, vajjon nem érzette szíve mélyén némi árnyalatát a megkülönböztetésnek azok iránt, akik nem voltak benne a 6 év előtti listájába és azok iránt, akik benn voltak a listájába.

Ami pedig a közig. tisztviselői függetlenséget illeti, ez nagyfőntosságú állami érdek; annyira, hogy ebben az „adokkal tulterhelt országban pártkülönbség nélkül mindnyájan üdvözlöttük kormányunknak azon tényét, hogy ennek biztosítása céljából javadalmazásukat felemelte. Senki sem sajnálta e célra a fokozottabb áldozatokat.

Hogy az „új módszer“ milyen hatással lesz ebben az irányban, e célból meg kell, hogy jegyeznem, hogy amint már előzőleg kimutattam, azon alkalommal, amikor egy köztisztviselő egy olyan u. n. kisegisztenciának, mint amilyenek sokan vagyunk a megyebizottsági tagok közt, a szavazatát a maga számára kéregeti, itt tulajdonképeni kérésről nem is beszélhetünk; mert ilyen alkalommal két gondolatot látok itt áporogni, az egyik, amelyik talán kevésbé rossz, ez: „én kérem a szavazatodat, de vigyázz komám, hogy ide add, mert ha nem adod, azzal megborsolod az orromat, ennek azután lehet u. n. hátulütő botja is“. A másik gondolat, amelyet szintén áporogni látok, ez: „én felkérek téged olyan dologban, amit jelentős magánérdekemnek látok, ha te segítesz, jó tett után jó várj“. És ez már veszedelmesebb, mert ebből a tisztviselői függetlenséget baj érheti.

Végül a választók elhatározásának a szabadsága multhatatlan előfeltétele a választások tisztaságának és hogy az a bizonyos, már többször nevezett „új módszer“ mennyire befolyásolja ezt, erre nézve magamat hozom fel: be kell ismernem, hogy ha valaki eljön hozzám és megkér valamire, ezzel szuggesztíó alá visz. Nagyobb igazolásomra felhozok egy olyan dolgot, amely velem történt meg. Évekkel ezelőtt kijárt hozzám koronként egy nagykarolyi házaló; meg kell jegyezmem, hogy nem votumokban utazott, hanem esett borbén és tolluban. Elébe állott és tudakolta, hogy van-e valami eladó. En tudva, hogy emberem mi iránt érdeklődik, a bőreladás pedig mint általában minden gazdaembernek, sohasem tartozott a kedvelt foglalkozásaim közé, de amennyire muszáj volt, hogy tegyem, egy falumbeli izraelita polgártársam üzleti forgalmát akartam azzal terjesztetni s volt állandó bőrvévm; tollu termelő pedig nem voltam, így azután nyugodtan mondhatom emberemnek, hogy „Tudom, hogy a bőrtöket Szunyognak adja el az ur, de van a padláson ócska párna, abból adjon nékem, ha már itt vagyok.“ És adtam. És ez így ment éveken keresztül, és elvitte a tartalék-párnákat tőlem mind, olcsó pénzért, pedig tudtam, hogy kárt csinálók magamnak. Még szerencsém, hogy ca. an mar meghalt az Istenadta és nem jön, mert azóta bizonyosan már az ágyakat kellett volna, hogy megbontsák neki, mert nem tudtam a a kérését megtagadni. Amilyen pedig én vagyok, lehet olyan más is.

Csak azt kívánám még kinyilatkoztatni, hogy Bay Ferenc főszolgabíró urat, mint embert, egy nemes gondolkodású, becsületes uri embernek tartom; mint tisztviselőről elismerem róla, hogy uri kedvtelése mellett a tasnádi főszolgabírói hivatalt meglehetősen vezeti; de mert a közigazgatási tisztviselő-

ség elnyerésére alkalmas cím tekintetében köztem és között egy nagy különbséget látok; ahol pedig a cím lényeg: ennek folytán arra kérlek, tudasz véle azt, hogy én a „listából” törlendő vagyok.

Érindszent, 1907. szept. 21.

Maradtam barátod:
Balassy Endre.

Különfelek.

— **Városi közgyűlés.** Szilágy-somlyó r. t. város képviselő testülete 1907. évi október hó 5-én d. e. 9 órai megkezdéssel rendes közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai: 1) Polgármester jelentése az 1906. évi közállapotokról. 2) Polgármester betérjeszt a város szervezeti szabályrendeletét.

— **Megbízás.** Szilágyvármegye kir. tanfelügyelője Konecsnyné Csöke Teréz szilágy-somlyói állami felső leányiskolai tanitónő az igazgatói teendőik végzésével megbízta.

— **Kinevezés.** A debreceni királyi tábla elnöke dr. Veress László ügyvédjelöltet díjtalan joggyakornokká nevezte ki és szolgálat-tételre a zilahi királyi törvényszékhez osztotta be.

— **A szilágy-szolnoki ev. ref. egyház-megye** folyó évi október hó 9-ik napjára kitűzött rendes közgyűlése, Bartha Dezső esperes egészségi állapotára való figyelemmel Zilahon, a vármegyeház disztermében fog megtartatni. A már kibocsátott közgyűlési meghívó tárgysorozata más tekintetben változást nem szenved.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Marossy Aranka okl. polgári iskolai tanitónő a szilágy-somlyói állami felső leányiskolához — ideiglenes minőségben — nevezte.

— **Rézi gyűlés.** A rézerdei közbirtokosság választmánya folyó évi október hó 11-ik napján délelőtt 11 órakor Szilágy-somlyón, Halliarszky Samu lakásán választmányi gyűlést tart. A gyűlés tárgya a Rézerdőt 1899. július 1-től 1901. október hó 1-ig terjedő időről terhelő állami kezelési díjak kivetési íveinek átvizsgálása és az iverk záradékolásáról való intézkedés leendő.

— **Templomavatás.** Zilahon, a reformátusok régi szép templomát a múlt évben restaurálták és vasárnap nagy ünnepélyességgel avatták fel. A felavatási szép ünnepélyen Bartók György püspök és számos erdélyrészi ref. pap és tanár s a szilágy-szolnoki református egyházmegye papsága és megszámlálhatatlan nagy közönség vett részt. Ugyanez alkalommal avatták fel a Wesselényi kollégiumot is, melynek új épülete már négy évvel ezelőtt használatba vétetett, de ünnepélyes felavatása csak most történt meg. A templomavatásra érkező Bartók György püspököt a vármegye határszélén, Örmézónél a zilahi református egyházközség nevében Czell Lőrinc főgondnok elnökölte alatt alakított küldöttség üdvözölte, Zsibón pedig a pályaháznál az egyházmegye ref. papsága K. Nagy Elek egyházmegyei főjegyző, esperes-helyettes vezetése alatt fogadta. Zilahon báró Diószeghy Gábor polgármester üdvözölte az indóházánál, honnan nagy közönség kíséretében vonult be a papi lakba, ahol Magyaróssy István zilahi lelkész és Mezey Albert kuriai bíró, egyházmegyei főgondnok, a prebiterok társaságában fogadták. A templomfelavatási ünnepélyen zsúfolásig megtelt a tágas templom s áhitattal hallgatták a püspök lélekemelő fölszentelő s áldó imáját és K. Nagy Elek bogdándi lelkész bevezető imáját és Kenessey Béla kolozsvári teológiai igazgató ünnepi beszédét. Az ünnepélyt fényes közebéd és este a hagyományos szokásnak megfelelő bál követte a Vigadó disztermében. A bálon azonban a püspök és iránta való tekintetből a papok és tanárok nagyobb része sem jelent meg. A mulatság mégis a legjobb hangulatban folyt le s a hajnali órákig maradt együtt a közönség. A püspök hétfőn utazott vissza. Az állomáshoz dr. Kaizler György főispán, Török István alispán és még sokan kísérték ki.

— **Virilisek Szilágy-somlyón.** A városi képviselő leg több adót fizető tagjainak névsora az 1908. évi: Báró Bánffy Judith és Zsuzsanna 1060-86, — Brüll Károly 1045-02, — Weisz Ignác 962-51, — dr. Keller Samu ügyvéd* 931-76, — Weinberger Jakab 925-46, — Láng József 924-68, Simay Miklós 889-28, — Weisz Salamon 835-28, — Hubert Jenő* 827-68, — Weinberger Kálmán 791-48, — dr. Láng Jakab orvos* 772-76, — Frankovics Ignác kereskedő* 754-56, — Salamon Aron 723-56, — dr. Nádudvary Jenő ügyvéd* 661-91, — Tamko Bertalan ügyvéd* 659-96, — Moni

Gyula kir. közjegyző* 654-02, — Brüll Samuél 652-14, — Farkas Ödön 647-34, — Szaplonczay Sándor gyógyszerész* 638-24, — Weinreb Bertalan 611-71, — Porjes Samu 611-28, — Barta Károly kereskedő* 603-36, Balta Elemér gyógyszerész* 580-52, — Róm. kath. egyház 572-66. — Póttagok: Páskuj Antal 468-24, — Halliarszky Samu* 431-20, dr. Gáspár Gyula ügyvéd* 423-88, — id. Szabó Ferenc 411-60, — Nuszbacher Salamon 365-49, — Goldglancz Jónás 345-41, — Róth Izidor 299-76. (A *-gal jelöltek adója kétszeresen számítottak.)

— **Hivatalos órák a vármegyén.** Az állandó választmány javaslata szerint a vármegye központi hivatalaiban a hivatalos órák a téli évadban is a délelőtti időre korlátoztatnak. Még pedig ez évi októberig bezárólag d. e. 7—1-ig, november 1-étől kezdődőleg pedig d. e. 8-tól 2-ig terjedő időre.

— **Kortessgyűlések.** A tasnádi főszolgabírói állás betöltése tárgyában Tasnádon a múlt héten két rendbeli értekezlet is tartottak. Az egyik értekezlet Kávassy Sándor földbirtokos elnökölte alatt tartott és kimondta, hogy Bay Ferenc mostani főszolgabírónak újból megválasztása mellett foglal állást. A másik értekezlet, melyet dr. Kósa Béla ügyvéd hívott össze, Bölöni Bálintnak, a most hat évi választáson szavazatkisebbségben maradt főszolgabírónak a tasnádi főszolgabírói állásba visszajuttatását mondta ki kereszttülvindónak.

— **Zarándok út a vértanúk sírházhoz.** A zilahi Wesselényi-kollégium tanári kara elhatározta, hogy azon tanulókból, kik önként vállalkoznak rá, egy csapatot toboroz össze, kiket dr. Both István vezetése alatt október 6-án elvisz a vértanúk sírházhoz Aradra. A csapat 5-én kelne utra Kolozsváron át s át-közben egyesülne az erdélyi testvér-gimnáziumok tanulóival, kikkel együtt keresnek föl a vértanúk sírját. A terv szerint Aradon megnéznék a Székely-kiállítást s jövet Szajol-Debrece—Nagykároly irányába vennék utjokat.

— **Ebzárlat.** Városunkban újabb veszteség gyanus ebmarás fordulván elő, a rendőrség október 20-ik napjáig tartó szigorú ebzárlatot rendelt el. A zárlatot annak közzétételével rendelte el, hogy a szájkosár nélkül találtató ebek azonnal kiirtatnak, tulajdonosuk pedig a legszigorúbban fog büntettetni.

— **Előmunkálati engedély.** A Zilah—Bánffyhunyadi vasút előmunkálataira az engedélyezési okirat Zilah város részére leérkezett a miniszteriumtól.

— **Hangverseny és táncvigalom.** A „Nagykárolyi Dalegyesület” 1907. október 5-én, szombaton, a „Tasnádi Dalegyesület” és a saját alapja javára, Tasnádon, a Központi szálloda nagytermében, zártkörű hangversenyt és házas jellegű táncvigalmat rendez. A hangverseny kezdete este 8 órakor.

— **Részség áldozata.** Argyelán János közismert csavargó, akit az utcagyermek „Rigó” gunynéven szólítottak, múlt hó 21-én Lukács Ferenchez menet, a Kelemen László magura-utcai telke mellett levő mély vízműsámba zuhant, ahol összeroncsolt hulláját másnap reggel találták meg az arra járók el emberek. Kezében néhány fillért szorította, fektűt a mélyedésben. A hatósági orvosi szemle megállapította, hogy idegen erőszakról, vagy büntényről szó sem lehet, hanem a nagybób mértékben bevett szesznek lett az az áldozata.

— **Mozgalom a kofák ellen.** Igen heles mozgalom indult meg városunkban, mely mozgalomnak célja lenne a kofák tulkapasait s ezzel a vevőközönségnek anyagi kiaknázását ellensúlyozni. Mert ugyanis nálunk még most is divik az az ós szokás, hogy a kofák jókor reggel hol a városvén, hol az utakon a vásárra hozott árúkat megveszik s a vásár tulajdonképeni kezdetén a piacot árúkkal maguk árasztják el, természetesen adván azokat saját kényük, kedvük szerint. Ezt a visszaélést szülő vicszár állapotot beszűntetendő, kérelemmel fordul a vevőközönség a város polgármesteréhez, melyben kéri, hogy tegyen gyors intézkedést olyanformán, hogy d. e. 9 óráig a kofák vásárlásai betiltassék. Bz eszme bár nem új, mert ez már minden rendezett helyen alkalmazásban van, — de igen helyeséljük e helyen is, hogy itt is akadnak egyének, kik a vevőközönség érdekeiért is sikra szállanak.

— **Elveszett ezer koronás.** Szeptember 18-án Szilágy-somlyón valaki egy 1000 koronás bankjegyet vesztett el az utcán. A rendőrség hirdetményrel hívja fel a becsületes megtalálót, hogy az értékes leletet szolgáltassa be a hivatalhoz.

— **Zilah város képviselő testülete** a választás alá nem eső képviselők névjegyzékét az 1908. évre következőleg állapította meg: Jakabfi László 2643-35, — Czell Lőrinc

1970-56, — Eltető Akos 1673-90, — Magyarósi István 1538-94, — Kónya Miklós 1292-66, — Unger Gusztáv 1196-78, — Körössy László 1111-88, — Bikfalvy Ernő 1055-82, — Medgyes Ferenc 1016-86, — Porjesz L. Lajos 812-51, — Breuer Zsigmond 869-44, — Bikfalvy Ferenc 856-95, — dr. Pap György 835-56, — Balog Károlyné 820-33, — dr. Kaizler György 778-22, — Lőrinczy György 775-34, — Csetnek István 771-82, — Biró Ferenc 768-24, — Jakab Mihály 754-15, — Kincs Gyula 644-68, — dr. Bikfalvy István 642-10, — Dull László 621-16, — Dull János 615-48, — Kiss Ernő 593, — Reszler Adolf 579-36, — dr. Pallay M. Béla 573-88, — Hiry Ferenc 567-24, — özv. Ujvárosy István 544-46, — Csizmadia András 542-50, — Fodor Dániel 607-64, — Seres Samu 529-68, — Nagy Mihály 517-14, Molnár Lajosné 508, — Orbán Károly 486-58, — Tisztavári Mór 447-52, — dr. Mariska Ödön 426-52, — Somogyi Jenő 423-60, — Biró Boldizsár 417-83 korona adó alapján.

— **Leesett a diófáról.** Dr. Meszesán Corjolan ügyvéd szőlőjében diószedéssel foglalkozó Abraham János a 8—10 méter magas diófáról saját vigyázatlansága folytán olyan szerencsétlenül esett le, hogy egyik lábára súlyosan megsebesült, másik lába pedig ketté tört. A szerencsétlenség hírére össze-futott gyermekei és felesége jajveszékélése közül a szerencsétlen embert gyógyítás végett a zilahi kórházba szállították.

— **Az édes méz több évek óta hozta** kisértette az eddig ismeretlen tetteseket, akik nagy körültekintéssel folytatták a mézlopás édes passzióját, úgy hogy a rendőrség leg-szigorúbb kutatás után se tudott a mézto-lvajok nyomára jutni. A múlt hó 23-án azon-ban Kerekes Mihály kárára elkövetett méh-lopás ügyében megtartott nyomozás meglepő eredményre vezetett, amennyiben az ellopott méznek egy részét és méhkaszt Piszle László Bükkerdöben lakó gazdálkodó lakása közelé-ben Vida József rendőr őrmester és Józsa Dániel rendőrtizedes megtalálták, a méz többi része pedig Krasznán Márkus János szövet-kezeti üzletvezető lakásán került napvilágra. A mézes dolog már a helybeli járásbíró-ságnál várja a további elintézkedést. Nagyon kívá-natos lenne, ha a mézlopók kézre kerülé-nek és megérdemelt büntetésüket mielőbb megkaphatnák.

— **Új idők.** (Szerkeszti Herczeg Ferenc.) Október elsejével új évnegyedet kezd az Új Idők. Ebben az évnegyedben is, mint min-dig, a szerkesztőség apparátusa azon műkö-dik, hogy minél változatosabb és előkelő színvonalú számokat adjon. Eredeti regényt Lovik Károlytól közöl, akinek finom tollát, gazdag színű elbeszélő-vénáját régtől ismeri és szereti a közönség. Herczeg Ferenc írása mellett csupa oly novella, ismertető cikk, tanulmány és vers jelenik meg az Új Időkben, amit elsőrangú belletristák egyenest e lap számára írtak. Az eredeti regényen kívül egy fordított regény is kezdődik, amely a külföldi irodalom egy érdekelt és poétikus terméke. A hét aktualitásairól Mühlbeck Károly humo-ros fejlécei számolnak be, amelyek hamar megszerezték a közönség rokonszenvét, s im-már az Új Idők illusztraív részének külön ér-dekességei. Képeket, rajzokat elismert neves művészekről hoz a lap s a közérdekű esemé-nyeket eredeti fényképfelvételekben mutatja be. Az Új Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona. Előfizetni lehet a kiadó Singer és Wolfner-nél (Andrássy-ut 10.) vagy bármely könyvkereskedés útján.

— **Orvosi körökben** már rég ismer-tény, hogy a Ferencz József keserű viz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó va, tása és említésre méltó kellemes ízénél fogvat már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserű-vizet.

— **A „Budapest” jubileumi diszal-buma.** Magyarország legerősebb és legol-csőbb politikai napilapja „Budapest”, amely a többségen levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileum előtt áll. November 15-én lesz éppen harminc esz-tendeje annak, hogy a „Budapest” nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15-én jelent meg a „Buda-pest” első száma és e naptól fogva szakadat-lanul egy cél, egy eszme, egy törekvés szol-gálatában áll, a mely cél, eszme és törekvés: Magyarország önállósága és függetlensége. Mál-tán jubilál a „Budapest”, melyet a halhatatlan nagy Kossuth Lajos annak idején elvei egyet-len hű letéteményesének vallott, fia pedig aki a nemzetnek ma vezére, a büszkesége, hazatérte óta politikájában irányított. A „Buda-pest” jubileumi ünnepét olvasói előtt az ál-tal is emlékeztetéssé és kedvessé fogja tenni, hogy olyan karácsonyi ajándékot ad (előfíze-tőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtó-ban. Ez a „Budapest” jubileumi diszalbuma lesz, mely „Harminc év” címmel művészi

diszkrétésben, 20 iven, képen és szövegben mondja el a lap harminc éves történetét. Irni fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Budapest” volt és jelenlegi munkatársai úgy, hogy a szellemi tartalmával és remek illusztrációval is minden eddig megjelent hasonló munkát mesze felül fog mulni. A könyv minden ház-nak disze lesz s bolti ára 20 korona. A jubi-leumi albumot újonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyedévre 6 koronával előfizetnek. A „Budapest” előfí-zetési árai: Egész évre 24.— K., fél évre 12.— K., negyedévre 6.— K., egy hóra 2.— K. Mutatványszámokat kívánatra bákinek szí-vesen küld a „Budapest” kiadóhivatala Buda-pestben, IV., Sarkantyus-utca 3.

— **Téli ruhák, szőrmeműek** a leg-szebb kivitelben festhetők és tisztíthatók. Gyászesetben ruhák soron kívül festet-nek feketére. Gallérok és közelők tisztítása klormész nélkül. Haltenberger Béla ruhafestőgyára Kassán. — Alapítattott 1810-ben 1—10

— **Magyar Lányok** (szerk. Táboriné Tutsek Anna) és **Az Én Ujságom** (szerk. Pósa Lajos). A nagy szünidő után nemcsak az iskolakönyvek lesznek aktuálisokká, hanem azok az olvasmányok is, amelyeket a fiatalság a szórakozás örömeivel forgat. Sza-bad délutáni órákban a legnemesebb időtöltést nyújtják, s épp ezért, mivelhogy fiúk és leá-nyok minden iránt fogékony, fiatal lelkületé-ről van szó: jól kell őket megválogatni. A „Magyar Lányok” és „Az Én Ujságom” két ily kipróbált képes ujság: évek óta csupa olyasmit hoz, ami gondosan válogatott olvas-mány. Teljesen a közönségük gondolkodás-vannak szabva, azt tartják szem előtt, amit olvasóik szeretnek, amin elmulatnak, de egy-szersmind ismeretekben gazdagodnak is. Szü-lők voltaképp az olvasás időszakának kérdését oldják meg, ha előfizetnek e két lapra, ame-lyeket Singer és Wolfner ad ki (VI., And-rássy-ut 10.). A Magyar Lányok előfizetési ára negyedévenként 3 kor. „Az Én Ujsá-gom”-é negyedévenként 2 kor. Előfizetni le-het közvetlenül Singer és Wolfner kiadóhíva-talában, vagy bármely könyvkereskedés útján.

A tüdőbaj minden

eseteiben A SCOTT-féle Emulsio azonnal használható. A SCOTT-féle Emulsio nem-csak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szer-vezetnek.

A SCOTT-féle Emulsio specifikus meg-bizható szer

mindennemű tüdőbaj

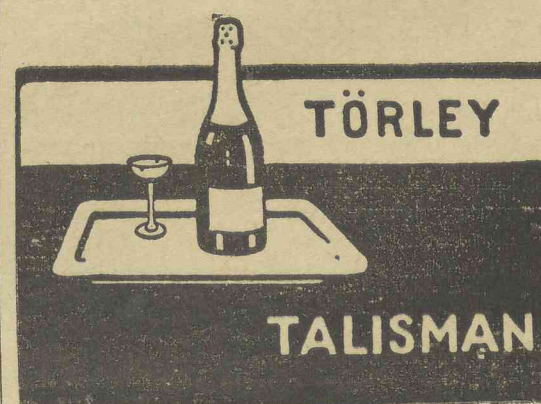

ellen és nemcsak biztos szer, ha-nem a legolcsóbb is. Nagyfoku gyógyító- és tápereje annak tu-lajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan SCOTT-féle előállítási mód foly-tán nemcsak izletes, hanem rend-kívül könnyen emészthető is. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható a gyógyszer-tár-akban.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

8233—1907. tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A szilágy-somlyói kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Nádudvary Jenő végrehajtónak legifjabb Mán István és társa végrehajtást szenvedettek elleni 20 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szilágy-somlyói kir. járásbírósa területén levő, a badacsonyi 293. szíjki 311. hrsz. pusztai telek, udvar s kert, 1334. hrsz. legelő, 1671. hrsz. kaszáló, az 1942. hrsz. legelő, az 1958. hrsz. legelő, az 1985. hrsz. kaszáló, cserje, a 45/a. hrsz. szántó 885 koronában, — A. 1. 986. hrsz. szántó 65 koronában, — az 1142. hrsz. szántó 232 koronában, — az 1015. hrsz. szántó 99 koronában, — a 20. rdz. alatti közös erdő illetőség 1 koronában, — továbbá a badacsonyi 326. szíjki-ben foglalt A. 1. 720/a. hrsz. szántó 239 koronában és 1596. hrsz. kaszáló 180 koronában ezennel meghatározott kikiáltási árban elárvereztetnek.

Az árverés megtartására határnapul 1907. évi október hó 16-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki Badacson község-házához.

1) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingailan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek ezen kir. járásbírósa tkvi hatóságánál és Badacson község-házánál tekinthetők meg.

Kir. járásbírósa mint tkvi hatóság. Szilágy-somlyó, 1907. augusztus 3-án.

Dr. KÖRÖSY PÁL, kir. albiró.

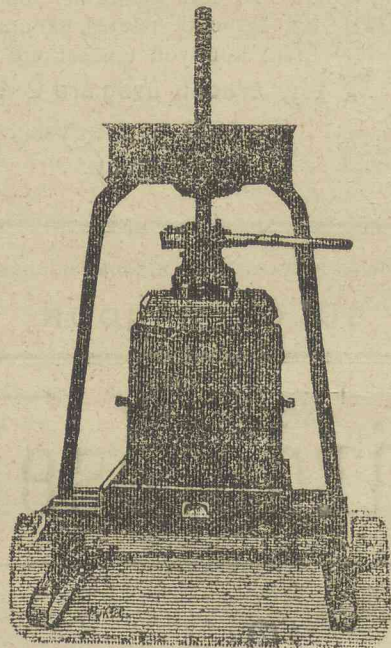
A zilahi járás főszolgabírójától.

4503—1907. kig. szám.

Pályázati hirdetmény

Szilágyvármegye zilahi járásának vármegyei körjegyzőségében rendszerezett s 1000 korona fizetés és 100 korona lakbérrel javadalmazott segédjegyzői állást elnyerni óhajtokat felhívom, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §., illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt minősítésüket, eddigi szolgálataikat igazoló s születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérelmeiket hozzám 1907. évi november hó 1-ig adják be.

Zilah, 1901. szeptember 25.

Tarpai Miklós,
főszolgabíró.„HERCULES”
szőlősajtó.

Felülnyomása „mobil” szerkezettel.

Felülnyomása „mobil” szerkezettel.

A must nem érintkezik vasrészekkel s ez által a bor nem feketedik meg. Ezen egészen vasból készült, folytonosan működő kettős nyomású, könnyen kezelhető szőlősajtók a legjutányosabb árért kaphatók

POSNER I. gépgyárában
Szilágy-somlyón. 9—10

Eladó.

Szilágy-nagyfaluban, az országut mellett 3-ik számú ház, koresma, trafik és bolthelyiséggel örök áron eladó. Bővebb értesítést ad Glück S. Szilágy-nagyfaluban

A NAP.

Megjelenik 97,000 példányban.

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR,

Politikai főmunkatárs:

LENGYEL ZOLTÁN.

A NAP a 48-as eszmények leghívebb katonája és a 67-es politika kérielhetetlen üldözője.

A NAP Budapestén este jelenik meg és és már kora reggel megérkezik a vidékre! A reggeli lapokat tehát fél nappal megelőzi.

Előfizetés:

Egész évre . . . 16 K.
Félévre . . . 8 K.
Negyedévre . . . 4 K.
Egy hónapra . . . 1.40 K.

Egy szám ára 2 krajcár.

Mutatványszámot készséggel küld:

A NAP kiadóhivatala

VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap, de a legolcsóbb is.

Eladó ház.

Szilágy-somlyón, a Magura-utcában levő házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó. A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocszi szin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, cseréppel fedett tengeri göré, alatta kőből kifaragott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esőviztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,

ügyvéd.

Szőlőoltványokat

szállít, fajlisztaságért jótállva, legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szőlőoltványtelep

tulajdonos: Caspari Frigyes,
Medgyes, 106. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 1—20

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég

Nagyváradon, Fűzes-fatelep 3. sz. alatt

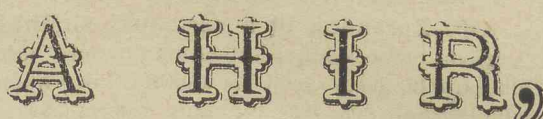
ajánlja új alaku és igen célszerű, törvényesen védett, saját rendszerű hornyolt cement tetőcserép kézi gépeit. Cement és homok keverékből előállítandó, igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyárthatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók. Az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni. Bővebb értesítést személyesen, vagy levél útján fenti cégtől beszerezni szíveskedjenek, hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető. 8—10

Uj reggeli lap!

Uj reggeli lap!

uj politikai napilap

A HIR reggeli lap.

Budapestén hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre.

Szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.

Kiadja A NAP újságvállalat.

Programmja: 1849.

Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen intézményeiben, embereiben, céljaiban, eszközeiben egyaránt. Magyar hadsereg! Küldön vámt! Nemzeti bank! Magyar műveltség! Általános titkos választói jog!

Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek. Munkatársai a magyar újságírás kiválóságai. A HIR formára, színre, tartalomra egészen új. Híven fog benne tükröződni a magyar közönség érzelmevilága. A HIR remek nyomdai kiállításban reggelenkint 16-24 oldal terjedelemben a legolcsóbb is. Mesésen olcsó!

Egyes szám ára

Budapestén és vidéken

2 krajcár,

tehát 3 krajcárral olcsóbb az összes reggeli lapoknál.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 K.
Félévre . . . 8 K.
Negyedévre . . . 4 K.
Egy hónapra . . . 1.40 K.

Mutatványszámokat egyszerű levelezőlapon történő kívánságra, az augusztus 28-án megjelenő első számtól kezdve rögtön küld

A HIR kiadóhivatala Budapest, Rökk

Szilárd-utca 9.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.,

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések
és tervezetek ingyen!

9933—1907. tkvsz.

Hirdetmény.

Detrehem község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., és az 1891. XVI. t.-c-ek a tényleges birtokos tulajdonjogának befejezését rendelik, az 1892. évi XIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. évi április hó 28. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi április hó 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek vélik, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. évi április hó 28-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelmé nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság. Szilágy-somlyó, 1907. szeptember 6.

1—3

KORMOS, kir. albiró.

Könyvnyomdánkban

egy jó házból való fiu tanulól azonnal felvétetik.